

GYMNÁZIUM, SNP 1, GELNICA
Školský vzdelávací program - inovovaný

Kľúčové kompetencie pre život
7902J gymnázium (ISCED3A)

GEO
UČEBNÉ OSNOVY
Štvorročné štúdium / Osemročné štúdium – vyššie ročníky
(1.ROČ./KVINTA)

Učebný plán VERZIE Č. 1

(všeobecné vzdelávanie s vlastnou profiláciou študentov v posledných ročníkoch)

Názov predmetu		GEOGRAFIA				
Časový rozsah výučby						
	Ročník	1./ Kvinta	2./ Sexta	3./ Septima	4./ Oktáva	Spolu
	Štátny vzdelávací program	1	2	1	–	4
	Školský vzdelávací program	–	–	–	–	0
	Voliteľný maturitný predmet	–	–	–	2*	2*
	Voliteľný maturitný seminár	–	–	–	3*	3*
	SPOLU	1	2	1	-	4
Kód a názov odboru štúdia		7902 J00 gymnázium				
Stupeň vzdelania		vyššie sekundárne vzdelanie ISCED 3A				
Forma štúdia		denná				
Dĺžka štúdia		štvorročná				
Vyučovací jazyk		slovenský jazyk				

* Uvedená časová dotácia v 4. ročníku/Oktáva platí len pre študentov, ktorí si vyberú voliteľný maturitný predmet Geografia a voliteľný maturitný Seminár z geografie.

CHARAKTERISTIKA PREDMETU

Učebný predmet geografia rozvíja u žiakov poznanie planéty Zem má napomôcť žiakom pochopiť premeny a aktuálny stav prírody Zeme a ľudskej spoločnosti a spoznať zákonitosti ich fungovania, dokázať spájať a využívať poznatky aj z iných predmetov a oblastí / napr. z histórie, biológie, matematiky, umenia/. Zdokonaľiť sa v práci s rôznymi mapami, štatistickými materiálmi a inými zdrojmi informácií. Geografia sa zameriava tiež na zdokonaľovanie sa v zručnostiach pri narábaní s databázami, diagramami, grafmi. Aplikovať poznatky do regiónov a použitím analýzy a syntézy dokázať porovnávať vybrané regióny medzi sebou aj so slovenskou realitou a vyhodnotiť ich. V súčasnosti sa kladie dôraz na schopnosť prezentovať región.

Predmet integruje aj témy osobného a sociálneho rozvoja, environmentálnej výchovy, multikultúrnej výchovy, témy z mediálnej výchovy.

V súvislosti s európskou integráciou je potrebné, aby žiaci mali poznatky o historických, geografických a kultúrnych danostiach regiónov, s ktorými chcú v škole alebo mimo školy spolupracovať.

V rámci napĺňania geografických cieľov, obsahu a štandardu sa nekladie dôraz na jednoduché osvojovanie encyklopedických poznatkov, ale ťažiskom je zamerať sa na identifikáciu základných zákonitostí, väzieb aktuálnych problémov na Zemi a v spoločnosti, ich riešenie a iné.

Do popredia posúvame rôznorodosť jednotlivých kultúr v rôznych častiach sveta.

Prostredníctvom geografie žiaci získajú schopnosť rozpoznat' a pochopiť význam tolerancie a úcty k iným národom, dôležitosť poznania a ochrany prírodnej a kultúrnej, pestovanie kladného postoja a úcty k svojmu okoliu, iným národom, a samozrejme k sebe samému.

CIELE UČEBNÉHO PREDMETU

Vo vyučovaní geografie sa všetky aktivity odvíjajú od hlavného cieľa – zvládnutia a správneho využitia nadobudnutých geografických poznatkov a zručnosti v praxi. Žiaci majú dokázať aplikovať a hodnotiť geografické informácie, čo znamená informácie získané z máp, literatúry, médií, osobných skúseností z regiónu alebo z iných oblastí sveta. – analyzovať obsah mapy, orientovať sa podľa nej, získavať informácie z diagramov, schém či tabuliek s geografickou tematikou a iné. **Zdôvodniť rôznorodosť prírodných podmienok v rôznych častiach sveta.** Orientovať sa v aktuálnych situáciách vo svete a na Slovensku, **ako aj zaujať postoj k najzávažnejším otázkam existencie ľudstva na Zemi a ponúkať vhodné riešenia.** V jednotlivých regiónoch Zeme dokázať posúdiť súčasnú politickú a ekonomickú situáciu.

Jednotlivé čiastkové kompetencie možno zhrnúť do viacerých tematických okruhov :

- analýza a interpretácia súboru vstupných faktografických informácií, ktoré žiak dokáže sám získať a ich transformovať do hodnotiacich a sumarizujúcich výstupov. Schopnosť pracovať s týmito výstupmi v podobe tematických máp, tabuliek, schém, diagramov a blokdiagramov;
- praktické zvládnutie riešenia problémových situácií – práca s GPS, využitie IKT – tvorba projektov;
- aplikovať poznatky o zákonitostiach premien geografickej krajiny pri posudzovaní perspektív vybraných regiónov – modelové situácie cestovná kancelária, rozvoj regiónu, prezentácia vlastného regiónu;
- racionálne zhodnotenie dosahu ľudskej činnosti na životné prostredie a budovanie postojov, ktoré sú v súlade s optimalizáciou využitia krajiny pri minimálnych zásahoch do prírody - udržateľný rozvoj /
- viesť žiakov k vnímaniu odlišnosti medzi jednotlivými národmi, kultúrami, a náboženstvami a v konečnom dôsledku k odmietavému postojovi k intolerancii, xenofóbii a násiliu;
- spoznávanie kultúr a zvykov obyvateľov rôznych štátov sveta, ktoré vedie k akceptácii ich spôsobu života
- rozvíjať komunikatívnu kompetenciu – využívaním samostatných prejavov žiakov a používaním správnej geografickej terminológie.

VÝCHOVNÉ A VZDELÁVACIE STRATÉGIE

sú zamerané na rozvíjanie funkčnej gramotnosti v oblastiach:

- čitateľskej gramotnosti – čítať s porozumením odborný text, vyberať z neho informácie, triediť ich, využívať, prezentovať.
- získavať údaje z nesúvislých textov, grafov, diagramov, máp, tabuliek, štatistických údajov.
- dôležitou súčasťou je aj čítanie obrázkov, rozvíjanie vizuálnej gramotnosti

STRATÉGIA VYUČOVANIA

Na vyučovacích hodinách budeme využívať rôzne vyučovacie metódy, diskusia, práca s Internetom, štatistické spracovanie údajov, skupinové vyučovanie, príprava projektov, prezentácie projektov, problémové vyučovanie, frontálne vyučovanie, organizovať exkurzie a vychádzky do prírody – miestna krajina, uskutočniť exkurzie - jaskyne, Vysoké Tatry, praktické činnosti- práca s mapou, práca s informáciami, orientácia na mape, riešenie geografických problémov.

Základné otázky geografie sú:

- Čím je to zaujímavé?
- Kde to je?
- Ako to vyzerá?
- Ako tam žijú ľudia?

KLASIFIKÁCIA A HODNOTENIE PREDMETU GEOGRAFIA

Na vyučovacích hodinách geografie budeme ako podklady na hodnotenie a klasifikáciu výchovno-vzdelávacích výsledkov žiaka používať tieto metódy, formy a prostriedky:

a) sústavné **pozorovanie výkonov** žiaka, jeho aktivity na hodine a jeho pripravenosti na vyučovanie formou systému plusov a mínusov. Toto hodnotenie premietneme do klasifikácie žiaka / 3 plusy = známka 1, 3 mínusy = 5 / pričom tieto známky budú tvoriť najviac 25 % hodnotenia .

b) písomné skúšky

- a. krátke previerky z posledných 2-3 vyučovacích hodín (s periodicitou podľa rozhodnutia vyučujúceho, minimálne však 2 za polrok),
- b. tematické písomné práce (s periodicitou podľa rozhodnutia vyučujúceho), ak žiak nenapíše písomnú prácu, učiteľ rozhodne o termíne a spôsobe náhrady hodnotenia – nasledujúca hodina

c) **ústna odpoveď** (minimálne raz za polrok pri hodinovej dotácii, minimálne 2 x za polrok pri 2 hodinovej dotácii).

d) **iné hodnotenie činnosti žiaka** - hodnotenie projektu, referátu, grafickej a praktickej zručnosti, orientácia na mape .

Pri hodnotení ústnej odpovede uplatňovať princíp sebahodnotenia zo strany žiaka a objektívne hodnotenie odpovede triedou.

Ak žiak nesplní uvedené kritéria hodnotenia, vyučujúci navrhne komisionálne preskúšanie na záver klasifikačného obdobia.

Stupnica hodnotenia písomných skúšok :

100 – 90 %	výborný
89 – 75 %	chválitebný
74 – 50 %	dobrý

49 – 33 %	dostatočný
32 – 0 %	nedostatočný

UČEBNÉ ZDROJE

- Učebnica, Mičian a kol. Geografia pre 1. ročník gymnázia, 1.-2.časť,
- Učebnica Regionálna geografia
- Učebnica SR Geografia 2. roč., 2 časť
- Školský atlas SR
- R. Čeman: Rekordy zeme – neživá príroda
- Odborné časopisy: National geographic, GEO, Ľudia a zem
- DVD: mapa a zemský povrch (Salvo Film)
- Zem ako vesmírne teleso
- Čas na Zemi
- Školský atlas sveta
- Prezentácie, Obrazový materiál
- Odporúčané časopisy, doplnkovú literatúru, tematické mapy
- www stránky (napr. www.gweb.cz)

PRIEREZOVÉ TÉMY

Multikultúrna výchova – výchovné pôsobenie zamerané na rozvoj akceptácie iných kultúr ako aj na rozvoj medziľudskej tolerancie, spoznávanie iných kultúr a pochopenie iných kultúr. Žiak získava informácie o histórii, zvykoch, tradíciách.

/ 2.ročník – Obyvateľstvo sveta, regióny sveta, kultúra veda šport /

Osobnostný a sociálny rozvoj - rozvinúť morálne vlastnosti žiakov, tvoriace základ vlasteneckého a národného citenia naučiť žiakov uplatňovať svoje práve, ale rešpektovať názory, potreby a práva ostatných podporovať svojim obsahom prevenciu sociálno - patologických javov. Rozvíjať sociálne zručnosti potrebné pre život a spoluprácu

/ 2.ročník – Obyvateľstvo sveta /

Ochrana života a zdravia –

/1.ročník / Kvinta– Hydrosféra –Pitná voda, Potravinová sebestačnosť /

Environmentálna výchova – rozvíjať spoluprácu pri ochrane a tvorbe ŽP a tvorbe na miestnej regionálnej a medzinárodnej úrovni. Pochopiť sociálne a kultúrne vplyvy, ktoré determinujú ľudské hodnoty a správanie.

/1.ročník / Kvinta – Zmena klímy –Diskusia možnosti dopadu globálneho otepľovania na prírodu a človeka; Znečistenie oceánov a morí, Cunami – ovplyvňovanie života v pobrežných oblastiach; Odlesňovanie a zalesňovanie, dôsledky ľudskej aktivity na pôdy rastlinstvo a živočíšstvo; Svetové pralesy – plúca Zeme; 2.ročník – Ochrana prírody a krajiny, Regióny sveta /

Mediálna výchova – rozvinúť u žiakov spôsobilosť – mediálnu kompetenciu t. j. zmysluplne, kriticky a selektívne využívať médiá a ich produkty. Vytvoriť si vlastný názor na základe prijímaných informácií.

Tvorba projektu a prezentačné zručnosti - Učebné osnovy a hodnotenie žiakov zahŕňa tvorbu projektu a prezentáciu projektu. Rozvíjame kompetencie tak, aby vedeli žiaci

komunikovať, argumentovať, používať informácie a pracovať s nimi, riešiť problémy, poznať samých seba a svoje schopnosti, spolupracovať v skupine a prezentovať sa.

Tým žiaci rozvíjajú svoje osobné a sociálne spôsobilosti – **prierezová téma osobný a sociálny rozvoj žiaka.**

OBSAH VZDELÁVANIA**1.ROČNÍK / KVINTA 33 HODÍN ROČNE / 1 hod. týždenne**

Tem. celok počet hodín	Obsahový štandard		Výkonový štandard	Prostriedky hodnotenia
	Téma	Pojmy	Spôsobilosti	
Zem vo vesmíre, pohyby Zeme 5 hod	Planéta Zem – tvar, veľkosť pohyby Zeme Zem vo vesmíre Časové pásma	Zem vo vesmíre, planéty, kométy, Slnko, slnečná sústava. Tvar a veľkosť Zeme, pohyby Zeme, rovina ekliptiky, rotácia Zem okolo osi, dôsledky rotácie Zeme. Obeh Zeme okolo Slnka, dôsledky obehu Zeme (hviezdny deň, slnečný deň), zatmenie Slnka, Mesiaca, časové pásma Mesiac, obeh Mesiaca okolo Zeme, vplyv Mesiaca na Zem - slapové javy, Časové pásma	Opísať pohyby Zeme, Vysvetliť dôsledky rotácie Zeme okolo osi a obehu Zeme okolo Slnka na život človeka	Ústne skúšanie Didaktický test Praktické zručnosti Systematizácia učiva Písomná previerka
Geografia v praxi 3 hod.	Zdroje poznávania v geografii, Mapa, grafy, diagramy Súradnice Obsah mapy Tvorba máp Vytvoriť vlastnú mentálnu schému a mentálnu mapu pre orientáciu v konkrétnom území	Mapa Určovanie polohy bodu na mape pomocou geografických súradníc Tematické mapy. Legenda mapy, mierka mapy, mapové znaky, Štatistické údaje prevádzané do grafov pomocou počítača, Tvorba tematických máp. Možnosti uplatniť geografické informácie v bežnom živote. Charakteristika a význam máp. Praktické využitie systémov GPS. Zhotovenie diagramov, tabuliek z podkladových údajov	Interpretovať údaje získané z diagramov, schém, tabuliek s geografickými údajmi, kartogramy a kartodiagramy Vytvoriť grafy, mapy, využiť dostupné kartografické produkty a rôzne geografické zdroje údajov v tlačenej aj elektronickej podobe pri riešení geografických problémov. Orientovať sa s mapou v krajine alebo pláne mesta v meste. Určovať geografickú polohu miesta. Počítať vzdialenosti na mape pomocou mierky mapy.	Praktické zručnosti Voliteľné hodnotenie Tvorba projektu- prezentačné zručnosti Ústne skúšanie,

Atmosféra 7 hod.	Zloženie atmosféry Klimatvorné činitele Vzduchové hmoty Monzúny, pasáty PT-EV-Globálne otepľovanie	Atmosféra, zloženie atmosféry, počasie, podnebie, prvky počasia, Klimatotvorné podmienky procesy v atmosfére podnebné pásma, vzťah medzi podnebnými pásmami a množstvom dopadajúceho slnečného žiarenia Rozloženie teploty a zrážok, Klimatické diagramy	Zdôvodniť rozdiely v počasí a klíme v atmosfére. Na základe tabuliek a mapy, vedieť ich charakterizovať Vysvetliť vzťah medzi teplotným a zrážkovými pásmami a zdôvodniť ich vznik Čítať klimatické diagramy, na ich základe charakterizovať podnebie rôznych miest na Zemi Vysvetliť princípy všeobecnej cirkulácie ovzdušia a jej význam Uviesť znaky globálneho otepľovania a aktualizovať poznatky o nich. Diskutovať na tému: je alebo nie je globálne otepľovanie?	Ústne skúšanie, Systematizácia učiva Didaktický test Voliteľné hodnotenie Tvorba projektu- prezentačné zručnosti
-----------------------------------	--	--	--	---

Hydrosféra 6 hod.	<p>Obeh vody</p> <p>Svetový oceán</p> <p>Režim riek</p> <p>Ľadovce</p> <p>Jazerá</p> <p>Činnosť vody</p> <p>PT- EV Diskutovať o význame riek- vody pre obyvateľov v rôznych častiach sveta</p>	<p>Obeh vody, svetový oceán, Vlastnosti oceánov</p> <p>Význam mora, pohyby morskej vody, vlnenie, príliv, príboj, slapové javy</p> <p>Rieky na povrchu, režim rieky Amazonka, Kongo, Níl, Volga, Ganga,</p> <p>Jazerá, ľadovce, -horské, pevninské, vodopády,</p> <p>činnosť vody na zemský povrch – kaňony, jaskyne.</p> <p>Pitná voda, problémy s nedostatkom pitnej vody v niektorých oblastiach sveta</p>	<p>Vysvetliť dynamiku pohybov oceánskom a morskej vody a príčiny vzniku slapových javov.</p> <p>Na konkrétnych príkladoch uviesť vodou podmienené procesy a formy reliéfu.</p> <p>Porovnať pevninský a horský ľadovec, ich vznik , pohyb a formy reliéfu, ktorý vznikne ich vplyvom, vznik ľadovca a jeho formovanie zemského povrchu</p> <p>Vysvetliť prírodné javy na základe vedomostí, pracovať s mapou, s odbornou literatúrou ,</p> <p>Diskutovať, hľadať riešenia,</p> <p>Hodnotiť zdroje podzemnej vody, jej zásoby, navrhnúť možnosti, ochrany, navrhnúť možnosti ako predísť nedostatku pitnej vody na Zemi v budúcnosti a ako sa vyhnúť následkom</p> <p>Vnímať význam vody v rôznych kultúrach</p>	<p>Ústne skúšanie</p> <p>Referát</p> <p>Esej VH</p> <p>Systematizácia učiva</p> <p>Písomne test</p> <p>Voliteľné hodnotenie</p> <p>Tvorba projektu- prezentačné zručnosti</p>
------------------------------------	---	---	--	--

Litosféra – 8 hod.	<p>Endogenné činitele</p> <p>Tektonické procesy Magmatizmus Zemetrasenia Dynamika zemskej kôry</p> <p>PT -Tvorba projektu- prezentačné zručnosti sopečná činnosť</p>	<p>Stavba Zeme, zemská kôra, zemské platne, pohyb zemských platní, posúvanie, vrásnenie, kryhová činnosť, zemetrasenie, sopečná činnosť, cunami</p> <p>Sopečné zemetrasné pásy na zemeguli. Vonkajšie sily pôsobiace na zemský povrch</p> <p>Voda, vietor</p> <p>Etna, Hekla, Fudžisan, Vezuv, Himaláje, Alpy, Karpaty, Mount Everest, Mont Blanc, Canon Bryce, Grand Canyon, Arizona</p>	<p>Vysvetliť prírodné javy odbornými poznatkami. Diskutovať o možnostiach ako sa chrániť pred živelnými pohromami. Vyhľadávať informácie zo zdrojov.</p> <p>Pracovať s mapou, orientovať sa na mape</p> <p>Poznať stavbu zemského telesa, základných jednotiek pevnín, ich mobilitu, príčiny mobility a dopady na horotvornú činnosť, sopečnú činnosť a zemetrasenia. Porovnať mechanizmy pôsobenia endogénnych a exogénnych procesov a ich vplyv na tvorbu zemského povrchu</p> <p>Vytvoriť mapy najzaujímavejších povrchových tvarov na svete</p>	<p>Ústne skúšanie</p> <p>Písomne test</p> <p>Systematizácia učiva</p> <p>Voliteľné hodnotenie Tvorba projektu- prezentačné zručnosti</p>
Biosféra a pedosféra 4 hod.	<p>Bioklimatické pásma</p> <p>Rastlinstvo a živočíšstvo</p> <p>Pôda-zloženie</p> <p>PT _ EV Na základe činnosti človeka v krajine opísať typy poľnohospodárskej krajiny. PT-EV-Svetové pralesy – EV pľúca Zeme-Prezentácia</p>	<p>Bioklimatické pásma</p> <p>Tundra, tajga, lesy mierneho pásma, step, savany, dažďové lesy, charakteristika jednotlivých bioklimatických pásiem</p> <p>Pedosféra, vznik pôdy, pôdne pásma, Využívanie pre poľnohospodárstvo</p> <p>Dôsledky vplyvu ľudskej činnosti na prírodu</p> <p>Vegetačné pásma, rastliny a živočíchy v nich</p>	<p>Vysvetľovať javy na základe vedomostí, Získavať údaje zo zdrojov</p> <p>Interpretovať údaje zo zdrojov, Diskutovať, prezentovať prácu riešiť problémy</p> <p>PT OŽ Vysvetliť prepojenie podnebných, vegetačných a pôdných pásiem ako aj príčiny vertikálneho členenia biosféry</p> <p>Opísať dôsledky ľudských aktivít na pôdy, rastlinstvo a živočíšstvo.</p>	<p>Ústne skúšanie</p> <p>Písomne test</p> <p>Systematizácia učiva</p> <p>Voliteľné hodnotenie Tvorba projektu- prezentačné zručnosti</p>

OBSAH VZDELÁVANIA

2.ROČNÍK   66 HODÍN ROČNE / 2 hod. týždenne

Tematický celok počet hodín	Obsahový štandard		Výkonový štandard	Prostriedky hodnotenia
	Téma	Pojmy	Spôsobilosti	
Zmeny na politickej mape Zeme sveta 4 hod.	Vývoj a aktuálny stav, vznik nových štátov organizácie Vedieť sa orientovať na politickej mape sveta.	Štáty, svetadiely hlavné mestá, kolónie vybraných štátov. Organizácie, OSN, NATO, EÚ	Vymenovať významné udalosti v 19. a 20. storočí, ktoré výrazne mali vplyv na zmeny na politickej mape Poznať zameranie jednotlivých organizácií	
Fyzická geografia 12 hod.	Prírodné pomery Horotvorné pohyby, endogénne sily, exogénne sily, procesy, pohorie, kotlina, nížina, úpätie, svah, ľadovcový kotol, kar, ľadovcová dolina, skalné mesto Podnebné pásma, všeobecná cirkulácia ovzdušia, smer prúdenia vetrov, monzúny, pasáty, západné vetry, severné vetry, klimatické diagramy Bioklimatické pásma, pásmovitosť vegetácie na Zemi – príčiny a hlavné charakteristické črty jednotlivých pásiem Národné parky Pamiatky svetového dedičstva UNESCO	Fluviálny, eolický, glaciálny, biogénny reliéf Najvyššie pohoria svetadielov Prevládajúci smer vetra Rastlinstvo a živočíšstvo	Podľa mapy charakterizovať prírodné pomery jednotlivých regiónov sveta, využívať poznatky z fyzickej geografie. Používať správnu terminológiu. Porovnať oblasti podľa geografickej polohy. Určiť na mape najdôležitejšie povrchové celky a porovnať povrch v jednotlivých regiónoch. Zdôvodniť rozdielnosť tvarov povrchov v rôznych oblastiach sveta na základe horotvorných procesov. Zaradiť jednotlivé regióny sveta do podnebných pásiem, opísať hlavné podnebné činitele, ktoré pôsobia na charakter podnebia. Zaradiť jednotlivé regióny sveta do	Praktické zručnosti
Geografia obyvateľstva 15 hod.		rozmiestnenie obyvateľstva,		Hodnotenie Tvorba projektu Prezentačné zručnosti

<p>Geografia sídel 9 hod.</p>	<p>Rozmiestnenie obyvateľstva v jednotlivých regiónoch sveta, najväčšie populácie sveta pohyb obyvateľstva –Dynamika prirodzený a mechanický migrácia obyvateľstva, druhy migrácie a jej prejavy, prirodzený prírastok Štruktúra obyvateľstva podľa veku a pohlavia. Jazyková a religiózna štruktúra obyvateľstva. Kultúra a spôsob života v jednotlivých regiónoch</p>	<p>vplyv prírodných podmienok na rozmiestnenie, príchod príčiny rozdielnej natality a mortality</p>	<p>bioklimatických pásiem, porovnať ich podľa množstva zrážok, prevládajúcej vegetácie a živočíšstva. Opísať vybrané pamiatky UNESCO – zameranie na prírodné lokality</p>	<p>Hodnotenie Tvorba projektu Prezentačné zručnosti</p>
<p>EURÓPA, ÁZIA, AFRIKA, AMERIKA, AUSTRÁLIA, SLOVENSKO GEOGRAFIA OBYVATEĽSTVA, SÍDIEL, HOSPODÁRSKA GEOGRAFIA GEOGRAFIA CESTOVNÉHO RUCHU 10 hod.</p>	<p>Sídla. Klasifikácia sídiel. Aglomerácia, konurbácia. Proces urbanizácie. Súčasné tendencie urbanizácie sveta.</p> <p>Ekonomika a obchod v regiónoch Vznik a vývoj priemyselnej výroby. Odvetvia priemyselnej výroby. Súčasné tendencie vývoja priemyselnej výroby. Príčiny nerovnomerného rozmiestnenia priemyslu. Hlavné oblasti koncentrácie priemyselnej výroby. Veľké technické diela. Zahraničný obchod. Export a</p>	<p>Urbanizácia, kontraurbanizácia</p> <p>Sektory hospodárstva Druhy dopravy Cestovný ruch Zahraničný obchod Import, export</p>	<p>Na základe údajov z rôznych zdrojov porovnať vývoj obyvateľstva vybraných regiónov Zeme, Slovenska a prognózy jeho vývoja z hľadiska rozmiestnenia obyvateľstva, dynamiky obyvateľstva (pôrodnosti, úmrtnosti, prirodzeného prírastku). Porovnať Slovensko a štáty Európy a sveta podľa tabuliek v ukazovateľoch: pôrodnosť, úmrtnosť, prirodzený prírastok, priemerná dĺžka života. Lokalizovať jednotlivé štáty. Definovať mechanický pohyb obyvateľstva a jeho typov s dôrazom na migráciu. Porovnať jazykovú, religióznu štruktúru obyvateľstva jednotlivých regiónov Zeme a Slovenska. Porovnať základné črty jednotlivých náboženstiev a ako ovplyvňujú spôsob života a kultúru v rôznych častiach sveta. Vysvetliť problémy utečencov – príčiny a dôsledky tohto javu.</p>	

<p>Ochrana a tvorba krajiny 10 hod</p>	<p>import. Teritoriálne zameranie zahraničného obchodu Európske dopravné systémy Hlavné druhy dopravy. Činitele ovplyvňujúce výstavbu dopravných ciest. Cestovný ruch možnosti a miesta oddychu a rekreácie na Zemi a na Slovensku. Zimná a letná rekreácia – lokality. Kultúrohistorické pamiatky. Veľké športové a kultúrne podujatia a púte</p>		<p>Vymodelovať sídlo s jeho infraštruktúrou. Vybrať si sídla Európy a opísať ich znaky. Porovnať proces urbanizácie v jednotlivých regiónoch Zeme a Slovenska. Analyzovať príčiny nerovnomerného rozmiestnenia priemyslu. Uviesť príklady priemyselných odvetví a ich rozmiestnenie vo svete. Uviesť príklady technických diel na Zemi a Interpretovať rôzne spôsoby grafického znázornenia grafov zahraničného obchodu na základe exportu a importu vo vybratých regiónoch Zeme. Porovnať zahraničný obchod v rôznych regiónoch podľa vybratých dôležitých komodít. Porovnať dopravné systémy (hlavné druhy dopravy). V rôznych častiach sveta a analyzovať činitele, ovplyvňujúce výstavbu dopravných ciest.</p>	
<p>REGIÓN Y SVETA Slovensko 6 hod.</p>	<p>Človek v krajine. Krajina a jej ochrana, krajina, zložky krajiny a väzby medzi nimi, životné prostredie udržateľný rozvoj. Štáty sveta podľa jednotlivých regiónov. Regióny Slovenska (západné Slovensko, stredné Slovensko – juh, sever, východné Slovensko</p>	<p>Skleníkový efekt, globálne otepľovanie, ozónová diera, dezertifikácia, kyslé dažde</p>	<p>Charakterizovať regióny Slovenska z hľadiska rozvoja priemyselnej výroby a ich porovnanie. Porovnať možnosti a miesta oddychu a rekreácie na zemi a na Slovensku z hľadiska sezóny a z hľadiska zamerania</p>	

			<p>cestovného ruchu.</p> <p>Charakterizovať najvýznamnejších oblastí zimnej a letnej rekreácie. Opis známych kultúrohistorických pamiatok vo svete (pamiatky UNESCO).</p> <p>Opísať krajinu s jej zložkami v okolí školy. Uviesť príklady znečistenia krajiny v rôznych častiach sveta.</p> <p>Charakterizovať v regiónoch, uviesť informácie o ich historickej, geografickej a kultúrnej charakteristike. Vytvoriť prezentáciu kultúrnych zvyklostí a tradícií vo vybraných štátoch sveta. Vytvoriť prezentáciu</p>	
--	--	--	--	--

Tematický celok počet hodín	Obsahový štandard		Výkonový štandard	Prostriedky hodnotenia
	Téma	Pojmy	Spôsobilosti	
Vývoj a poloha štátneho územia – 1 hod. Fyzická geografia - 8 hod.	Geografický a geologický vývoj územia	Samová ríša , Nitrianske kniežatstvo, Veľkomoravská ríša, ČSR, zmena hraníc, SR	Poznať historický vývoj územia SR. Uviesť príklady pôsobenia horotvorných procesov prebiehajúcich v geologickej minulosti na území SR a ich dôsledky	Praktické zručnosti Hodnotenie Tvorba projektu Prezentačné zručnosti
	Poloha, rozloha, hranice	Matematicko geografická., geopolitická, výšková, vzhľadom k moriam a oceánom	Zhodnotiť geografické súvislosti vyplývajúce z polohy Slovenska	
	Reliéf - veterný, riečny, ľadovcový	Pohoria, kotliny, nížiny Horotvorné pohyby, endogenné sily, exogenné sily, procesy, pohorie, kotlina, nížina, úpätie, svah, ľadovcový kar, dolina,	Podľa mapy charakterizovať prírodné pomery SR, využívať poznatky z FG. Určiť najvýznamnejšie povrchové tvary vznikajúce činnosťou ľadovca, vody, vetra. Používať správnu terminológiu	
	Podnebie, počasie, klimatické oblasti	Prúdenie vzduchu, cyklóna, anticyklóna, teplota, klimatické oblasti, znečistenie ovzdušia, klimatické diagramy	Vysvetliť príčiny premenlivosti počasia na SR. Zdôvodniť vznik a rozmiestnenie klimatických oblastí na území SR.	
	Vodstvo	Povodie, rozvodie, úmorie	Vysvetliť príčiny vzniku	

	Režim odtoku	Typy režimu Umelé vodné nádrže	rozdielov vo vodnom stave a prietokoch významných slovenských riek počas roka. Identifikovať na mape významné zdroje podzemnej vody a pramene termálnych vôd Rozlíšiť jazerá a umelé vodné nádrže podľa využitia.	
	Pôdy	Rozšírenie, vertikálna a horizontálna zonálnosť Pôdny typ, pôdny druh	Vedieť vymenovať pôdne typy a pôdne druhy pohorí a nížin na Slovensku. Analyzovať tematickú mapu pôd, zaradiť pôdne typy do jednotlivých regiónov Slovenska	

3.ročník Človek a spoločnosť – aplikácia poznatkov na Slovensko

Tematický celok počet hodín	Obsahový štandard		Výkonový štandard	Prostriedky hodnotenia
	Téma	Pojmy	Spôsobilosti	
Rastlinstvo a živočíšstvo 1 hod.	Fauna a flóra Ochrana prírody a krajiny	Vegetačne stupne, endemit, relikť, národné parky	Zaradiť vegetačné pásma podľa zonálnosti, používať správnu terminológiu	Ústne skúšanie
Geografia sídiel – 2 hod.	Vývoj osídlenia Klasifikácia sídiel	Osídlenie, kolonizácia Proces urbanizácie	Porovnať proces urbanizácie v jednotlivých regiónoch Slovenska	Vymodelovať sídlo s jeho infraštruktúrou
Geografia obyvateľstva 4 hod.	Rozmiestnenie obyvateľstva Sídla a osídlenie, sídlo, obec mesto, Mesto a jeho fenomén, mestá a život v nich, rast miest, kultúrna rôznorodosť, migrácia obyvateľstva Štruktúra obyvateľstva podľa veku a pohlavia. Religiózna štruktúra, kultúra a spôsob života v jednotlivých regiónoch	Dynamika obyvateľstva Sídla a osídlenie osídlenie, sídlo, obec mesto, mestská aglomerácia, urbanizácia , štruktúra mesta, problémy spojené s rastom mesta Vekové pyramídy, hustota zaľudnenia, prirodzený a mechanický pohyb Slovenska	Zdôvodniť nerovnomerné rozmiestnenie obyvateľstva, uviesť príčiny a dôsledky, Diskutovať o možnostiach riešenia Uviesť na konkrétnych príkladoch Identifikovať významné funkcie najľudnatejších miest SR, prezentované vo forme grafov, tabuliek, vekových pyramíd, diagramov a tematických máp. Diskutovať o možnostiach predĺženia veku na Slovensku Uviesť príklady kultúrnych pamiatok UNESCO na Slovensku Diskutovať na témy: Ako sme pripravení na kultúrnu	Systematizácia učiva Didaktický test

			rôznorodosť? Ako sa mení mesto?	
--	--	--	------------------------------------	--

3.ročník Človek a spoločnosť – aplikácia poznatkov na Slovensko

Tematický celok počet hodín	Obsahový štandard		Výkonový štandard	Prostriedky hodnotenia
	Téma	Pojmy	Spôsobilosti	
Ekonomika a obchod – 8 hod.	Vývoj a štruktúra hospodárstva	Remeselná výroba, manufaktúry, hospodárske odvetvia, príklady Rozmiestnenie priemyselnej výroby	Analyzovať príčiny nerovnomerného rozmiestnenia priemyslu Uviesť príklady priemyselných odvetví a ich rozmiestnenie	Vymodelovať priestor s infraštruktúrou, v ktorom sa môže prevádzať priemyselná výroba ľubovoľného odvetvia
	Odvetvia priemyselnej výroby Súčasnú tendencie vývoja priem. výroby Príčiny nerovnomerného rozmiestnenia Poľnohospodárstvo Lesné a vodné hosp. Úloha poľnohospodárstva Poľnohospodárske výrobné oblasti Lesy – vodné hospodárstvo	Rastlinná, živočíšna výroba, Plodiny – rozšírenie pestovania Kukuričná, repárska, zemiaková, horská	Zaradiť regióny do jednotlivých výrobných oblastí Porovnať výrobu v jednotlivých regiónoch Posúdiť predpoklady ktoré poskytujú jednotlivé poľnohospodárske výrobné oblasti pre živočíšnu výrobu Uviesť spôsoby využitia drevnej hmoty	Ústne skúšanie Práca s IKT, prezentácia

3.ročník Človek a spoločnosť – aplikácia poznatkov na Slovensko

Tematický celok počet hodín	Obsahový štandard		Výkonový štandard	Prostriedky hodnotenia
	Téma	Pojmy	Spôsobilosti	
	Doprava Hlavné druhy dopravy Cestovný ruch Formy cestovného ruchu Zimná a letná rekreácia Kultúrohistorické pamiatky	Cestná, železničná, potrubná, letecká, vodná, telekomunikačná sieť Krasové oblasti, horské, kúpeľné mestá, kultúrne a historické centra, agroturistické regióny Lokality Opis známych pamiatok UNESCO	Porovnať dopravné systémy v regiónoch z hľadiska ich bezpečnosti Charakterizovať najvýznamnejšie oblasti zimnej a letnej rekreácie Porovnať možnosti a miesta oddychu a rekreácie z hľadiska sezóny	Práca s IKT Navrhnuť itinerár zvolenej cesty na výlet alebo exkurzia Ústne skúšanie Vytvoriť komplexnú prezentáciu, vybraného regiónu pre CK Praktické zručnosti

3.ročník Človek a spoločnosť – aplikácia poznatkov na Slovensko

Tematický celok počet hodín	Obsahový štandard		Výkonový štandard	Prostriedky hodnotenia
	Téma	Pojmy	Spôsobilosti	
Regióny Slovenska- 9	Západné Slovensko Stredné Slovensko – juh, sever Východné Slovensko	Opísať krajinu s jej zložkami	Charakterizovať v regiónoch, uviesť informácie o ich historickej geografickej a kultúrnej charakteristike Navrhnuť spôsoby prezentácie Slovenska vo svete	Vytvoriť prezentáciu svojho sídla alebo regiónu na Slovensku

PROSTRIEDKY HODNOTENIA (Dobrovoľné, podľa záujmu PK)

Ústne skúšanie

Didaktický test

Praktické zručnosti

Systematizácia učiva

Písomné previerky

Tvorba projektu- prezentačné zručnosti

Pochvaly

Referáty

Voliteľné hodnotenie - projekty